

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mk. 10.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Ważne dla Sz. Pań!

Ceny konkurencyjne!

Niniejszym podaję do wiadomości Sz. Klienteli, że po długoletniej praktyce jako krojeży i pracownicy, firmy I. Moszkowicza,

otworzyłem własny zakład krawiecki

podług mód francuskich, angielskich i wiedeńskich. Robota pierwszorzędna—solidne wykonanie. **Ul. Konstąntynowska № 3, front II piętro; mieszk. 6.**

H. Bek.

116-2

Górny Śląsk w lidze narodów.

GENEWA, 4 września (Pat). Od specjalnego korespondenta. Wobec tego, że rada ligi narodów ukończyła dziś o godz. 13-ej ostatnie posiedzenie zwyczajnej sesji przed sesją zgrupowania, można oczekiwać, że cztery członkowie rady upoważnieni do zbadania problemu górnośląskiego będą mogli oddać energiczniej prowadzić prace, której nie mogli się należycie poświęcić z tego powodu, że byli zaabsorbowani nosicielkami rady ligi, na których omawiano różne inne problemy.

W istocie korespondent Pat. dowiaduje się, że komisja 4-ch członków w pierwszym rządzie sprawą wyborn doradców technicznych. Niewiadomo czy komisja zamiast formalnie tych doradców. Nie jest wykluczone, że ograniczy się ona do korzystania z pomocy doradców bez przyznania im formalnego charakteru oficjalnych rzeczoznawców. W każdym razie wyjaśnienie we wspomnianej sprawie, jak również w innych sprawach, związanych z metodą pracy komisji 4-ch, musi nastąpić w najbliższym czasie, tem więcej, że wszyscy członko-

wie rady z początkiem października muszą wywiązać się z misją, poruczonej im przez radę ligi. W dobrze poinformowanych kręgach przypuszczają, że komisja 4-ch przedstawi swą opinię radzie ligi przy końcu sesji zgrupowania, więc prawdopodobnie w ostatnich dniach września, poczem rada ligi in corpore zbada propozycje przedstawicieli Belgii, Brazylii i Hiszpanji i powzięcie ze swej strony opinie w sprawie rozwiązania problemu górnośląskiego, która będzie przedstawiona radzie ligi.

Dzika etyka.

BYTOM, 4 września (Pat). — Niemiec lekarze zjednoczeni w gliwickim związku lekarzy łączą się z opolskim i innymi niemieckimi związkami lekarzy na G. Śląsku postanowili nie udzielić pomocy lekarskiej francuskim członkom komisji międzysojuszniczej. Ponieważ uchwała ta miała obowiązywać wszystkich lekarzy na terenie G. Śląska, polscy lekarze wystąpili ze związku lekarskiego.

Głodująca Rosja.

Powstanie w gubernji Witebskiej.

MOSKWA, 4 września (Pat). Gubernja Witebska objęta jest ruchem powstańczym. Powstańcy napadają na pociągi i zrzucają je z toru. Miasto Lepel zajęte jest przez powstańców. Kamieniem wyjechał do gubernji Witebskiej dla podjęcia kroków, mających na celu likwidację powstania.

Walka siewietów z pomocą dla głodnych.

MOSKWA, 4 września (Pat). Z 56 członków komisji rosyjskiej pomocy głodnym, aresztowanych przed kilku dniami, 53 uwolniono, a tylko 3 zatrzymano w więzieniu.

Dwulicowość siewietów.

BORDEAUX, 4 września (P.A.T.). W nocy prezydenta komitetu dla Rosji Noulensa, wystosowanej do Czicherina, Noulens specjalnie podkreśla dwulicowość i niejasną politykę Rosji wzgl. komitetów pomocy, że wręczanie się miejscowych czynników sowieckich do akcji rozdzielczej uniemożliwia prawidłową owocną pracę. W nocy wyrażony jest warunek niesienia dalszej pomocy pomagający usunięcia czynników partyjnych i politycznych przy podziale żywności.

Zniszczona Łotwa przeciwko pomocy dla Rosji.

RYGA, 4 września (Pat). Odbły się tu zjazd przedstawicieli okręgów,

zniszczonej przez wojnę. Zjazd ugrupowanie protestuje przeciwko zakupowaniu zboża od rządu lotewskiego dla wysyłki do Rosji. Zjazd stwierdza, że zboże to potrzebne jest dla miejscowej ludności i na zasiew.

Eskaadra rosyjska handluje na własny rachunek.

MOSKWA, 4-go września (Pat). Bałtycka eskaadra rosyjska sprzedaje anielikom za produkty 3 krążowniki, które przybyły do Rygi, gdzie zostały rozbrojone. Część oficerów pozostanie na terytorium Estonii. Według niesprawdzonej pogłoski, podanej przez "Times'a", jeden z oficerów marynarki miał zastrzelić znajdującego się w Rydze Joffego.

Rosja a związek bałtycki.

RYGA, 4 września (Pat). Rząd sowiecki znów zaproponował państwom bałtyckim przyjęcie Rosji do związku bałtyckiego. Oficjalnie odpowiedź rząd sowiecki nie otrzymał. Inspirowana przez Rosję część prasy lotewskiej występuje za zbliżeniem lotewsko-sowieckim.

Eserzy za zbliżeniem z bolszewikami.

RYGA, 4 września (Pat). Prasa lotewska donosi, że centralny komitet rosyjskiej partii socjalistycznej rewolucyjnej, który ma obecnie siedzibę zagranicą, powziął postanowienie zbliżenia się do Rosji sowieckiej. Wobec obecnie zachodzących w Rosji wypadków, komitet ten praw-

Lipska

powróciła i wznowiła swe czynności. 348-3
Łódź, Andrzeja № 7.

dopodobnie przeniesie się do Rygi. Oczekiwane tu jest przybycie liderów partii Stonima i Lebidjewa.

Spisek, którego nie było.

RARYZ, 3 września (Pat). — Pełnomocnik rządu sowieckiego w Helsingforsie ogłasza, jakoby rząd wykrył francusko-finlandzki spisek, którego agentem w Paryżu miał być gen. Wrangel. Doniesienie to pozbawione jest wszelkiej podstawy. Z dalszych informacji pełnomocnika sowieckiego wynika, że w czasie rozruchów w Petersburgu zamordowano 8 komisarzy ludowych.

O zniesienie art. 10 traktatu pokojowego.

GENEWA, 4 września (Pat). Komisja dla poczynienia poprawek w traktacie o lidze przystąpiła do zbadania propozycji kanadyjskiej w sprawie zniesienia 10 art. traktatu, który nakłada na państwa obowiązek interwencji zbrojnej w razie jakiegos konflikstu. Delegacja francuska domaga się utrzymania w całości tego artykułu do czasu zapoznania się z opinią St. Zjednoczonych w sprawie ligi narodów. Baifour zaproponował odesłanie artykułu do komisji rzeczoznawców prawnych.

Na Węgrzech.

BUDAPESZT, 4 września. W B. K. Na skutek interwencji misji soju-zniczej zakładnicy wywiezieni przez żandarmerję austriacką zostali wypuszczeni na wolność.

BUDAPESZT, 3-go września (Pat). W. B. K. Rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych obostrzone wydawanie legitymacji do Węgler zachodnich.

WIEN, 3 września (Pat). — W. B. K. donosi z Gusterdorf (zachodnie Węgry), że banda licząca kilkanaście osób ostrzeliwała w nocy 3 września patrol pod Eizenstadt przy czym rannono 1 żandarma. W okolicy Neusi del panuje spokój. — W okolicy Wilgersdorf silno bandy węgierskie niepokoją żandarmerję austriacką — Żandarmi austriaccy ranili i schwytali wczoraj dr. Egona, przywódcę band węgierskich, jedno o z inicjatorów powstania. Do Malberg w Dolnej Austrii wtargnęła wczoraj banda, składająca się z 12 osób, którą jednak wyparto.

BUDAPESZT, 4 września (P.A.T.).

Telegraficzna agencja węgierska donosi, że prefekt komitetu Beko-Egan, znajdujący się przypadkiem w pierwszej strefie, został przez bandę komunistów raniony i uprowadzony przez żandarmerję austriacką.

Zjazd katolicki w Warszawie.

WILNO, 4 września (Pat). Na zjazd katolicki do Warszawy wyjechała stąd 4 września specjalnym pociągiem około 800 delegatów. Wileński komitet organizacyjny zjazdu składa się z przedstawicieli ligi robotniczej, związku obrony woli ludności, polskiego związku kolejowców, oraz polskiego związku ochotów.

Ruch antyrządowy w Niemczech.

Spór Rzeszy z Bawarią.

BERLIN, 4 września (Pat). W czasie obrad nad wnioskiem Dittmanna w sprawie zniesienia stanu wyjątkowego w Bawarii, przyszło w komisji parlamentarnej niemieckiej do ostrej wymiany zdań pomiędzy przedstawicielami rządu bawarskiego, a kancelarii Rzeszy niemieckiej. Postawiono rozporządzenie o omawianej sprawie po stronie rokowania z rządem bawarskim.

Spisek monarchistyczny w Niemczech.

HANNOVER, 4 września. Radjo. Dzienniki niemieckie zaprzeczają podany przez prasę włoską pogłoskom o odkryciu spisku monarchistycznego i o planowej ucieczce b. cesarza Wilhelma.

Rocznica zwycięstwa pod Sedanem.

BERLIN, 4 września (Pat). — Wbrew zakazowi rządu urzędowo w szeregu miejscowości niemieckich obchodzą rocznicę zwycięstwa pod Sedanem, w czasie których przyszło między nacjonalistami a republikanami do krwawych starć.

Marka niemiecka na Kowieńszczyźnie.

WILNO, 4 sierpnia (Pat). Z Kowna donoszą, że konstytuanta litewska postanowiła nie zmieniać waluty, pozostawiając marki niemieckie jako środek obiegowy.

Fala drażniny w Niemczech.

BERLIN, 4 września (Pat) Dnia 1 września pod przewodnictwem min. pracy odbyły się narady między przedstawicielami stronnictw i organizacji robotniczych w spra-

Skutki powstania w Indiach

CARNARVON, 4 wrześn. (Pat) Rząd angielski przygotowuje gruntowną rewizję swego stosunku do Indji. Prawdopodobnie Indje otrzymają obszerny samorząd dominalny oraz daleko idące reformy w zakresie lokalnej administracji. Opinia angielska nie zamyka oczu na wielkie błędy popełnione przez członków obecnego rządu w Indiach.

Walka z hindusami.

POLIHU, 4 września (Pat) Według doniesienia z Indji jeden z głównych przywódców ruchu powstańczego, został ujęty przez władze angielskie.

O rozbrojenie powszechne.

GENEWA, 4 września (Pat). Komisja rozbrojenia ligi narodów przyjęła w zasadzie wniosek Jouhaux w sprawie ewentualnego zwolnienia międzynarodowej konferencji dla rozwiązania kwestji zniesienia lub utrzymania kontroli nad zbrojeniami Liga narodów ma ustalić porządek dzienny tej konferencji.

Walka Anglii i Francji o wpływy w Małej Azji.

BORDEAUX, 4 września (P. A. T.) Sprawa mandatu francuskiego w Syrii

wie uregulowania plac. Po naradach postanowiono podwyższyć place od 1 września w całym górnictwie niemieckim z wyjątkiem G. Śląska.

Głosy prasy francuskiej po zamordowaniu Erzbergera.

W "Action Francais" pisze Baville, Co zarzucali Niemcy Erzbergerowi? Ze jako pierwszy podpisał klęskę niemiecką i radził Niemcom ustępstwa? Erzberger był przedstawicielem polityki wykonawczej, był przyjacielem, a nawet doradcą kancelarza.

Wetterle pisze w "Eclair": Erzberger należał do rezerwy Niemiec, tak ubogich obecnie w ludzi wartościowych. Użytku jego załować będą głównie ci, którzy spodziewali się sprowadzić Niemcy na drogę demokracji. Zniknięcie Erzbergera jest tryumfem nacjonalistów.

"Libre Parole" pisze: Harden nie czuje się bezpiecznym w Niemczech. Zawiesza wydawnictwo "Zukunft" i wyjeżdża do Ameryki pod pozorem wygłaszania tam odczytów. Erzberger pada ofiarą mordu. Oto stan obecny Niemiec, do których wedle rady Lloyda George'a mamy mieć zaufanie, które dziś zwolnić mamy z sankcji gospodarczych by nas zmuszono jutro do zwolnienia z sankcji militarnych.

"Journal" pisze: Nie oplakujemy Erzbergera, który w ciężkich chwilach był zbyt wielkim wrogiem naszym, byśmy go darzyć mogli sympatią. Żałujemy tylko w interesie Niemiec, że stracili jednego z rzadkich mężów stanu, którzy starali się o to, by Niemcy wprowadzić na drogę pokoju. Śmierć takiego człowieka jest zniemienna. Zrozumieliśmy znaczenie jej dla Francji, lecz mamy nadzieję, że zrozumie je także Londyn, Waszyngton i Rzym.

komplikuje się przez stworzenie przez Anglię niezależnego królestwa Mezopotamji. Szczepcy, zamieszkujące Syrię, żywią silną tendencję utworzenia jednolitego królestwa. Sytuacja, która się wytwarza, niepokoi Francję wobec tego, że interesy jej są poważnie zaangażowane w Syrii i Mezopotamji.

Pyrrusowe zwycięstwa greków.

KONSTANTYNOPOL, 4 września (Pat) Według doniesień ze źródeł tureckich, grecy podjęli 29 sierpnia 5 ataków na prawe skrzydło i centrum kemalistów. Grecy odnieśli tylko lokalny sukces, nie zdolałszy zmienić ogólnego położenia. Kemaliści unicestwili plan otoczenia ich lewego skrzydła, poczem cofnęli się na pozycje główne. Grecy musieli ponieść poważne straty.

Fortód armji greckiej.

LONDYN, 3 września (Pat) — Haavas. — Według wiadomości, pochodzącej ze źródeł greckich, armja grecka dotarła do miejscowości Balik, położonej o 50 kilometrów na zachód od Angory.

Czas odnowić prenumeratę.

Przed konferencją waszyngtońską

Utarł się już zwyczaj, iż z chwilą powstania jakichś poważniejszych trudności i różnic na gruncie polityki międzynarodowej zwołuje się konferencje, która ma na celu pokojowe ich załatwienie.

Wiemy jednak z praktyki i przekonaliśmy się o tym niejednokrotnie, że o ile zainteresowane rządy nie znalazły podstaw do porozumienia przed zebraniem się delegatów, konferencja jest z góry skazana na fiasko i zamiast załagodzić konflikt może go jeszcze zaostriżyć. Dlatego też wszelkie rokowania o prawdziwej doniosłości odbywają się zazwyczaj wprzód za kulisami; i wszystkie zalety od nich.

Właśnie w obecnym momencie jesteśmy świadkami decydujących rozstrzygnięć w sprawach oceanu Spokojnego.

Wielkie niebezpieczeństwo wojny w niedalekiej przyszłości leży w zasadniczych różnicach pomiędzy polityką amerykańską i japońską. Nie należy zapominać, iż istotnym zagadnieniem jest tutaj rywalizacja tych dwóch mocarstw. Rząd waszyngtoński powziął myśl zwołania konferencji i przedstawienia jej całością zagadnień Dalekiego Wschodu, żywiąc nadzieję, że w ten sposób uda mu się postawić Japonię w pewnym osłabieniu i zmusić ją do jaknajwiększych ustępstw.

Jednak gabinet tokijski szybko odpowiedział w położeniu, i nie znalazł się w niekorzystnej sytuacji, postawił pewne warunki, od których uzależnił swoje wystąpienie do konferencji. Zastrzegł się więc, że pewne „fakty dokonane“ winny być usunięte z pod obrad i oświadczył, że prawa nabyte przez Japonię na zasadzie traktatu wersalskiego, a mianowicie dotyczące wyspy Yap i Szantungu nie mogą podlegać rewizji. Na nieszczerze są to jednak sprawy najbardziej obciążające Amerykę, która dąży do usunięcia wpływów Japonii w Chinach i uważa nie bez słusznego powodu, że posiadanie wyspy Yap, doskonałego punktu strategicznego i ważnego węzła kablowego, zadekluje o przewadze tej lub innej strony. Jak wiemy z ostatnich depesz, doszła do skutku ugoda między Japonią i Stanami Zjednoczonymi, według której Japonia otrzymuje administrację wyspy, Stany Zjednoczone zaś — kable. Jest to poważny sukces Japonii, która pomimo uzyskania faktycznego zarządu wyspą wyrwała jedno z ostrzy, mające je ugodzić w trakcie konferencji.

Do zupełnej zgody jest jeszcze bardzo daleko. Japonia zajmuje niezmiernie silne stanowisko polityczne. Może się ona powołać na układ zawarty w roku 1917 pomiędzy Lansingiem i Ishim, który między innymi głosi: „Rząd Stanów Zjednoczonych uznaje, że Japonia jest specjalnie zainteresowana w polityce chińskiej, a szczególnie w części Chin, graniczącej z jej posiadłościami“. Między innymi Japonia ma również prawo zwrotu się do mocarstw, które podpisały traktat wersalski, i żądać potwierdzenia przyjętych przez nie zobowiązań.

Brak podpisu Ameryki na traktacie znacznie komplikuje sprawę, i o ile Waszyngton i Tokio nie dojdą przed jesienią do zupełnego porozumienia konferencja nie będzie w stanie spełnić swego zadania i zamiast rozbroić, pociągnie za sobą dalsze coraz intensywniejsze zbrojenia.

Wielka Brytania zdaje sobie doskonale sprawę z powagi sytuacji, która ją mocno niepokoi. Chciałaby uniknąć potrzeby brania udziału w groźnym konflikcie, Ma-

jąc do wyboru pomiędzy Ameryką i Japonią boi się narazić sobie dominacji i jest zmuszona stanąć po stronie tej pierwszej. Największym jednak pragnieniem Londynu jest pogodzenie obydwu przeciwników. Anglia wysunęła nawet propozycję zwołania konferencji wstępnej, w którejby wzięli udział delegaci angielscy, amerykańscy i japońscy; spróbowano by w tym ścisłym gronie uzgodnienia poglądów, aby na konferencji listopadowej wystąpić w zupełnym porozumieniu. Ameryka odrzuciła jednak tę propozycję, gdyż uważa, że i Chiny winny mieć głos w tej sprawie. Zresztą i Francja zainteresowana w Indo-Chinach czułaby się dotkniętą odsunięciem jej od rokowań.

Wobec tego rząd brazylijski podjął znowu swój projekt pod zmienioną postacią. Omawiając wyniki konferencji imperjum. Lloyd George, nie wspominając o konferencji wstępnej, podkreślił konieczność porozumienia angielsko-amerykańsko-japońskiego: tylko porozumienie tego rodzaju jest w stanie według niego rozwiązać problemat rozbrojenia. Ale i ten projekt, który w zasadzie niczem się nie różni od poprzedniego, nie znalazł oddźwięku w Ameryce. Wszystkie dzienniki londyńskie utrzymują zgodnie, że chociaż premier angielski nie użył wyrazu przymierze, jednak amerykańskie prętmacyli sobie natychmiast słowo „porozumienie“ na „przymierze“, którego tam zupełnie nie pragną.

Prasa angielska jest trochę wzburzona z tego powodu. Nie przestaje wyrażać swego przekonania, że konferencja waszyngtońska nie da żadnych praktycznych rezultatów. A jednak niepokoi się. Nie można powiedzieć aby to wielkie zebranie dyplomatyczne, którego idea przyjęta była na całym świecie z szalonym entuzjazmem, usprawiedliwiała pokładane w nim nadzieje. Możliwe, że sytuacja się polepszy, ale pozostała nadal trudności nie do pokonania.

Co się tyczy Francji, to prasa paraska wyraża ubolewanie, że konferencja waszyngtońska przyjmie prawdopodobnie charakter konferencji premierów. Pierwszy Briand, nie bacząc na uzasadnione ostrzeżenie, których mu udzieliła prasa, dał zły przykład, zapowiedziawszy swój przyjazd do Waszyngtonu. Lloyd George będzie zmuszony udać się za nim. Premier japoński Hara oświadczył, że o ile Briand i Lloyd George przyjmą osobiście udział w konferencji, on również to uczyni. Zły przykład jest zawsze zaraziwy. Prasa francuska jest zdania, że premierzy wszystkich mocarstw swej podróży, i uważa stworzenie rady najwyższej oceanu Spokojnego za niepożądane; zagmatwałaby ona i skomplikowała i tak niewyraźną sytuację polityczną. Zwykła konferencja delegatów byłaby daleko lepsza — pisze jeden z dzienników paryskich.

Możliwe, że słusność jest po jego stronie. My jednak jesteśmy zdania, że sprawa rozbrojenia nie zależy od takiego lub innego składu konferencji waszyngtońskiej. Nowo zawarte aljanse i sojusze prowadzą znowu do rywalizacji mocarstw i poszczególnych grup państwowych, a co za tym idzie zmuszają do coraz większych zbrojeń na lądzie i morzu. Problemat rozbrojenia tkwi daleko głębiej. Leży on w samym ustroju dzisiejszego świata. I dopóki ten ustrój nie ulegnie radykalnej zmianie, wszelkie konferencje w rodzaju waszyngtońskiej nie będą miały praktycznego znaczenia.

J. U.

„GŁOS POLSKI“ na Łargach Wschodnich

Specjalny numer „Głosu Polskiego“, poświęcony sprawom handlu ze Wschodem ukaże się w językach: **POLSKIM, FRANCUSKIM, ANGIELSKIM i ROSYJSKIM** i oświetli wszechstronnie sytuację gospodarczą Polski i nasze zdolności eksportowe i tranzytowe.

Numer ten wysłany zostanie w wielkich ilościach do Lwowa oraz do Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych.

Ze względu na zwiększoną objętość numeru uprasza się P.T. firmy, mające zamiar skorzystać z wyjątkowej okazji reklamy do możliwie wczesnego zamawiania ogłoszeń.

pekiński ponosi odpowiedzialność, nie są zresztą od czasu ogłoszenia republiki w r. 1911, wcale rzadkością. Republika wprowadziła militarizm, który nigdy za czasów cesarstwa w Chinach tak silnie się uwydatniał. W starym państwie mandzurskim, które nigdy zresztą nie znajdowało się w takim stopniu rozkładu, w jakim przedstawiają je niektórzy jego przeciwnicy, a które wobec panującego dziś w Chinach chaosu, jest prawie idealnym, wojsko odgrywało rolę drugorzędą. Kraj rządony był przez urzędników cywilnych; każdy z nich, mając szanse zdobywania w miarę swych zdolności, coraz wyższych stanowisk, aż do rangi generalnego zarządcy, patrzył prawie z pogardą na przydzielonego mu wojskowego mandaryna, który w dodatku pod względem wykształcenia tak marnie się przedstawiał, iż zaledwie czytać i pisać potrafił.

Obecnie mandaryni wojskowi mają decydujący wpływ na sprawy państwa. Jeden z takich generałów tłumaczył był raz pewnemu cudzoziemcowi, iż największą rangę przypisuje on wężowej gibkości swoich oddziałów. I takimi oddziałami byłby on, w swym przekonaniu, absolutnie w stanie wziąć, mimo okopów, drutów i karabinów maszynowych, każdą zagraniczną baterję. Tego rodzaju dowodzenia są bardzo znamienne, gdyż wskazują na wielką różnicę, przepaść prawie, między organizacją i zapatrywaniami dawnych i dzisiejszych Chin.

Chiński militarizm jest dzieckiem republiki. Pierwszy prezydent chiński Juanszikai pochodził ze sfer wojskowych i chcąc umocnić swoją władzę, ustanawiał naczelnikami prowincji swoich zaufanych generałów, którzy znowu opierali się na wiernych sobie oddziałach. Generałowie ci starali się wyciągać o ile możności ze swych prowincji jaknajwięcej dochodów, by móc tworzyć nowe oddziały, gdyż im więcej ich posiadali, tem szybciej rośli w znaczenie. Kiedy w jesieni w 1915 roku Juanszikai ufnął w poparcie swych generałów, chciał się ogłosić cesarzem, opuścili go przyjaciele i Juan zmarł ze zmartwienia.

Generałowie kombinowali rozsądnie. Pomagając swemu przyjacielowi do osiągnięcia najwyższej władzy w kraju, chcieli przedewszystkiem sami być kryci i osłonięci. Kiedy jeden z generałów nazwiskiem Dszangsun, zajął miejsce Juanszikai'a zgromadziwszy wokół siebie przyjaciół, chciał również w dwa lata później wskrzesić monarchję, zawiódł się, podobnie jak jego poprzednik, na swych powiernikach. Kiedy Dszangsun zniknął z widowni, poznaczono go sentencją: znowu mniej o jednego.

Wewnętrzna polityka w Chinach, oceniła więc w ostatnim dziesięcioleciu uparte walki o władzę. Pomiedzy generalami co pewien czas zjawia się nowy osobnik i próbuje za pomocą szeregowej machinacji zdobyć sobie wpływ w kraju. W ten sposób militarizm prosperuje. Niektórym generalom pomiedzy innymi generalnemu zarządcy Mandżurji Dszangsolinowi udało się uporządkować stosunki w swojej prowincji. Stał się on jedną z najbardziej wpływowych osobistości, z którą pekiński rząd centralny, służący Dszangsolinowi właściwie tylko za narzędzie do przeprowadzenia planów, liczy się ogromnie.

Trudno skonstatować, czy idea monarchizmu nie jest przewodnią Dszangsolina. Pewnym jest jednak, że gdyby Dszangsolin potrafił na wzór mandarynki ustalić porządek w sa-

tych Chinach, wówczas stałby się także jednym z najpotężniejszych czynników.

Przeciwnikiem Dszangsolina w jego akcji zjednoczenia Chin, jest znany rewolucjonista, socjalny reformator, Sunjatsen. Po długich walkach udało mu się stanąć na czele południowo-zachodniej republiki, której granice nie są jeszcze ustalone. Sun jest nieublaganym wrogiem północno-chińskich militarystów. Stara się on także zjednoczyć Chiny, uczynić je państwem federacyjnym, samemu zaś objąć rządy w kraju. Jakkolwiek Sunjatsen jest zapatrywany, że miecz zawsze przedziej czy później zostanie przez ideę pokonany, to jednak zdaje on sobie sprawę, że chce przeprowadzić swoje zamysły, które bezwzględnie natrafiają na stanowczy opór militarystów, bez miecza nie będzie się mógł obejść. I to jest właśnie najbardziej uwagi godne, że Sun i jego zwolennicy, którzy oburzają się na militarizm północny, chcą właśnie tym samym środkiem dojść do swego celu. Prawie codziennie prasa, chińska donosi o przygotowywującej się ofensywie republiki kantonńskiej, przeciwko sąsiednim prowincjom.

Trudnym do rozwiązania jest problem armji chińskiej. W wojsku tem poszczególnie tylko dywizje dobrze są zorganizowane; naogół brakuje mu odporności przeciwko jakimkolwiek atakom z zewnątrz. Z drugiej strony utrzymanie tak wielkiej liczby żołnierzy stało się z biegiem czasu niemożliwym. Wskutek tego sfery miarodajne uznały za stosowne zająć się mniej z własnej inicjatywy, a więcej z konieczności, domobilizowaniem niepotrzebnych oddziałów. Akcja ta jednak, jak świadczy wypadki w Itszang i Wutszang, okazała się fatalną w skutkach. Większa część żołnierzy, po zwolnieniu z wojska, pozostaje bez zajęcia i nie znając żadnego innego fachu tworzyła bandy rozbójnicze, by w ten sposób zdobywać sobie pieniądze. Tego rodzaju stosunki pogarszają sytuację Chin, które daremnie oczekują wybawienia.

Chinom brakuje silnej dłoni, która by potrafiła powstrzymać niepokoje i nadużycia. Czy uparte walki o władzę, zostaną uwiedzione rezultatem i wysuną wreszcie na widownię jakąś silniejszą jednostkę, pozostaje narazie niewiadomem.

Niemcy wynierają się odpowiedzialności za wojnę.

W listopadzie 1918 roku, bawarski rewolucyjny prezydent Kurt Eisner, opublikował dokumenty i wyciągi z aktów państwa niemieckiego, w celu oświetlenia przedwojennej polityki rządu cesarstwa i historycznego ustalenia, że wywołanie wojny światowej było winą Niemiec.

Obecnie jednak Niemcy wypierają się owego wyznania rewolucyjnych przywódców. Specjalny wydział dla zbadania dokumentów bawarskich o wojnie światowej przeprowadził studia, których wyniki ogłosił poseł Dr. Dirr w „Münchener Neueste Nachrichten“.

Dr. Dirr utrzymuje, że kłamstwo wrogów o jedynym i najważniejszym winie Niemiec w wywołaniu wojny nie może się ostać wobec sprawiedliwego osądzenia faktów. Zestawia szereg dokumentów dyplomatycznych raportów posłów zagranicznych, by dowiedzieć, że rząd berliński miał na celu zaniechanie wojny przez zlokalizowanie sporu austro-serbskiego. Stąd raport ambasadora niemieckiego w Paryżu, von Schöna, został — zdaniem dr. Dirra — atakowa-

Cała sprawa była dziełem klucy rewolucyjnej bawarskiej, która w razie oporu rządu rzeszy, groziła oderwaniem się południa Niemiec. Nadzwyczaj interesujące szczegóły podaje dr. Munkle, rewolucyjny poseł Bawarii w Berlinie o swej rozmowie z Maksymilianem Hardenem, który był zdania, iż dla podniesienia ducha rewolucyjnego należy ogłosić tajne akta i stawić winnych przed trybunał państwa.

Znaczną rolę odegrał wpływ amerykański Jerzego Herron, podającego się za zaufanego prezydenta Wilsona. — Ze Szwajcarii, gdzie bawił Herron, stał on telefonicznie w wiadomości do Monachium, namawiając Eisnera do ostatecznego przyznania się Niemców do wywołania wojny, oraz popełnionych zbrodni i okrucieństw. — Moralny wpływ takiego postąpienia miał zdecydować o większej pobłażliwości zwycięskiej ententy. W tym samym duchu pracował i profesor Förster, bawarski przedstawiciel w Szwajcarii. Eisner dał się przekonać i ogłosił sfałszowane dokumenty.

Niemcy więc zostali przez rewolucjonistów oszukane, a cel złagodzenia warunków ententy chybił. To też z całą nienawiścią występują teraz reakcjonisci niemieccy przeciw Eisnerowi, Försterowi i Hardenowi (który nie żałuje nieraz gorzkich prawd swym współzomkom), oraz żądają stawienia ich przed trybunał państwa, jako szkodników narodowych.

Głód w Samarze.

Sprawozdanie delegata komitetu pomocy.

(Mt) W „Chicago Tribune“ przedstawił oficjalny delegat Anglii lord Gibbon wstrząsający obraz głodu i nędzy w dzisiejszej Rosji wogóle a w guberni i mieście Samarze w szczególności: „Życie jest tu drogą i ciężkie, śmierć zaś tania i łatwa. Samara jest centrum obszarów głodowego. Polżywi z głodu ludzie chodzą tu w śmierdzących łachmanach. Dookoła nich wznoszą się roje much, kręcą się zgłodniałe psy, a nad tem wszystkim szubują gromady krzącących wron.“

Siedem lat wojny i marnotrawstwa zjadły wszystko do ostatniego ziarnka. Powietrze jest gorące i suche, a wiatr wzniesia tumany kurzu. Wszędzie czuć woń trupów i gnijących odpadków, a cholera i dżuma rozprzestrzenia się coraz więcej.

W Samarze są reprezentowane wszystkie plemiona wielkiej Rosji. Tu zbiegli się głodni ze wszystkich stron. Panuje istic babilońskie pomieszanie języków, jeden człowiek nie rozumie drugiego. Każdy jednak zazdrości drugiemu kawałek chleba lub kawałek skóry od chleba lub dawno obgryzionej głowy rybiej.

Wielu uchodźców to uczestnicy wojny, którzy opuścili swe miejsce zamieszkania jeszcze w 1914 roku, i wędrują obecnie od miejsca do miejsca, mając cały dobytek w plecaku. Naturalnie jest też plecak równie próżny, jak żołądek i kieszeń wędrowca.

Naprzeciw dworca jest cmentarz. Setkami znosi się dziennie trupy, czasem w otwartych trumnach lub zupełnie bez trumien. Kobiety noszą trupki małych dzieci, o twarzach przeżytych starców. Widziałem kobietę, która pewnemu chłopcu wykradła z kieszeni obgryzioną głowę rybią, zabiła ją i tu mieszaną ości i siny karmila swe małe dziecko.

Walka o władzę w Chinach.

W miejscowościach Itszang i Wutszang w Chinach przyszło ostatnimi czasy do ostrych rozruchów, których inicjatorami byli żołnierze. Poszkodowani zostali w równym stopniu tak chińczycy jak i europejczycy; rozpasane zoidactwo spłądowało sklepy i domy prywatne, nocem szło po największej czę-

ści bezkarnie wraz ze zdobytym łupem. Rozruchy te nie miały nic wspólnego z jakąkolwiek akcją przeciwko rządowi, były one wywołane w celach czysto rabunkowych, przez mające być rozwiązane oddziały, żądne zdobycia pieniędzy. Ogólne szkody, spowodowane rozruchami w Itszang, wynoszą około 12 milionów dolarów. Pekinские koła dyplomatyczne mają się zająć w najbliższym czasie wypłacaniem odszkodowań za zniszczone, cenny europejski dobytek. Nadużycia oddziałów wojskowych, za które rząd

Dawid Rosenblatt

zmarł po ciężkich cierpieniach dnia 4-go września 1921 roku w Warszawie w wieku lat 60.

Rodzina.

O dniu pogrzebu nastąpią oddzielne zawiadomienia.

DAWID ROSENBLATT

Dyrektor Akc. Tow. S. Rosenblatta

zmarł po ciężkich cierpieniach przyżywszy lat 60.

W zmarłym straciliśmy kierownika o nieskazitelnym charakterze i człowieka o kryształowej czystości duszy.

Pamięć o Nim nigdy nie wygaśnie!

Zarząd

Zowarzystwa Akc. wyr. baw. S. Rosenblatta w Łodzi.

Tajemnice czarnej giełdy.

Niespodziewana rewizja u giełdźiarza Filipowskiego. — Miliony w nocnym stoliku. — Machinacje z bankami niemieckimi. — Dwadzieścia pięć milionów gotówki. — Gruba ryba w sieci

(r) Na zasadzie zarządzenia delegata ministerstwa skarbu, p. Lucjana Dąbrowskiego została przeprowadzona w Łodzi, rewizja w mieszkaniu Filipowskiego przy ul. Piotrkowskiej 90 i w kantorze wymiany Brandesa przy ul. Piotrkowskiej 88. Przeprowadzili ją funkcjonariusze urzędu śledczego z komendantem na czele.

Rewizje, trwające kilka godzin, dały obfite wyniki, gdyż w mieszkaniu Filipowskiego wykryto skrytki w nocnych stolikach, gdzie w podwójnych dnach znaleziono 160,000 niemieckich marek, 340 dolarów, dokumenty, wskazujące, że Filipowski uprawia stałe „transzakcje” walutowe z myśłowickimi, katowickimi i drezdeńskimi

bankami; również znaleziono pokwitowania interesantów na sumy, sięgające kilku milionów marek niemieckich, które Filipowski zobowiązał się dostarczyć za zapłacone mu pieniądze polskie.

W kasie ogniotrwałej znaleziono 25 milionów marek polskich, które zostały nienaruszone natomiast obce waluty i dokumenty skonfiskowano.

W kantorze wymiany Brandesa również znaleziono dokumenty, stwierdzające handel walutą na poważne sumy, które też skonfiskowano.

O powyższym zostały sporządzone protokoły, które skierowano do sądu, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Dzielnia 60, specjalne wykłady dla tych komisarzy spisowych, którzy uczęszczają do 8 klasy wszystkich szkół, wzgl. na ostatni kurs seminarjum nauczycielskiego.

Biuro statystyczne (Dzielnia 2a, II p.) przyjmuje codziennie od 9 do 10 dalsze zapisy na komisarzy opisowych.

Paszporty dla emigrantów.

Wydział dla wizowania paszportów przy urzędzie emigracyjnym w Warszawie, (Al. Jeruzolimska 56) przeniesiony został na ul. Królewską 23, pierwsze piętro.

Jednocześnie urząd paszportowy ziem wschodnich przeniesiony został z ul. Granicznej 12 na Senatorską 16. Tam się otrzymuje paszporty ziem wschodnich i oby watełstwo rosyjskie.

Pamiętniki p. Witosa.

Organ ludowców „Kurier Iwowski” donosi, że w niedługim czasie prezydent ministrów, p. Witos zgodzi się na wydanie drukiem swoich pamiętników. „Kurier Iwowski” twierdzi, że pamiętniki te doprowadzone prawie do dni ostatnich, przyniosą cenne rewelacje polityczne.

Konwencja emigracyjna między Polską a Brazylią.

Na skutek ograniczeń, jakie Stany Zjednoczone i Kanada czynią emigracji z Polski zamierza rząd polski skierować emigrację do Brazylii i w tym celu opracowuje urząd emigracyjny w Warszawie konwencję między Brazylią a Polską, która ma zabezpieczyć wychodźcom wolny przejazd, utrzymania ziemi w Brazylii na dogodnych warunkach spłaty i materiałów do zabudowania się, wreszcie obronę prawną i t. p.

Wzrost kosztów utrzymania w Warszawie.

Komisja dla badania wzrostu kosztów utrzymania, złożona z przedstawicieli rządu, organizacji

przemysłowców i organizacji robotniczych, na posiedzeniu swem w dniu 2 września 1921 r. ustaliła, iż w miesiącu sierpniu w porównaniu z miesiącem lipcem 1921 r. koszty utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4-ech osób nie otrzymującej deputatu, zwiększyły się o 18.27 proc.

Choroby zakaźne i śmiertelność w Łodzi.

(Od 21-go sierpnia do 27 sierpnia)

Rodzaj choroby	zachor.	zgonów	w tej liczbie zach.		
			męż.	kob.	chrz.
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	70	3	34	36	43
Tyfus powrotny	—	—	—	—	—
Czerwonka	29	2	18	11	18
Plonica	2	—	1	1	2
Błonica	1	—	—	1	—
Chor. błon.	1	—	—	1	—
Jaslica	2	—	—	2	—
Arztusiec	1	—	—	1	—
Gorączka połóg.	4	—	—	4	—
Róża	2	1	—	2	1
Zapal. opon móz.	—	—	—	—	—
Chłujka	5	—	—	5	—
Gruźlica	—	18	—	—	15

Teatr i muzyka.

(Z przedstawienia dla związków. — Komisja patrolna magistratu zawiadania zarządy związków i stowarzyszeń pracowniczych w Łodzi, iż przedstawienia dla członków związków robotniczych i inteligentnych odbywać się będą w poniedziałki i soboty.

Pierwsze przedstawienie odbędzie się w sobotę, dnia 10-go września o godz. 9 wiecz., drugie zaś w poniedziałek dn. 12 września r. b.

Bilety do sprzedaży wśród członków otrzymywać mogą w kasie teatru od godz. 10 do 2 popołudniu tylko delegaci, upoważnieni przez zarządy związków. W upoważnieniach zaznaczona być winna odpowiedzialność za zwrot należności.

Sprzedaz biletów rozpoczyna się w dn. 5 września r. b. Niesprzedane bilety na widowiska w dn. 10 września należy zwrócić najpóźniej w dniu 8 września, na widowisko w dn. 12 września najpóźniej 9 września.

Na następne widowiska bilety sprzedawane będą w czwartki i piątki. Zwroty z poprzednich widowisk w następne czwartki i piątki.

(Z teatru miejskiego. Dzisiaj, w poniedziałek 5 września „Bolesław śmiały” dramat St. Wyspiańskiego.

Wiadomości bieżące.

Osobiste.

(r) Komendant ekspozytury urzędu śledczego pan Stanisław Weyer wyjechał do Warszawy na trzechmiesięczny kurs wyższych funkcjonariuszy policji.

Podczas nieobecności zastępować go będzie komendant III-ej brygady p. Domański.

Spis ludności.

Dzisiaj w poniedziałek dalszy ciąg egzaminów dla komisarzy spisowych, mianowicie od godz. 5 do 6 dla kandydatów i kandydatek, których nazwiska zaczynają się na L lub M, od godziny 6 do 7 na N lub O, od godziny 7 do 8 na P lub R.

Nadto mogą się w tych godzinach dziś i jutro zglaszać wszyscy kandydaci i kandydatki o nazwiskach od A do R, którzy wysłuchali wszystkich trzech wykładów, a nie mogli dotychczas zdawać z jakichkolwiek przyczyn. Egzaminy odbywają się w lokalu miejskiej komisji podatkowej, Piotrkowska 17, druga brama, II piętro.

Dzisiaj o godzinie 5 po południu rozpocznie się w sali szkoły handlowej przy ulicy Kilińskiego 103 czwarty cykl wykładów, mianowicie dla kandydatów i kandydatek o nazwiskach na L do Z. ruzgi wykład cyklu trzeciego (od G do) odbędzie się również dzisiaj o godzinie 5 po południu, w sali rady miejskiej.

Jutro, we wtorek o godzinie 5 po południu rozpocznie pan Herc w sali kupiectwa łódzkiego ulica

Dyrekcja koncertów Alfred Strauch.

SALA KONCERTOWA.

Wtorek, dnia 6 września 1921 r. o godz. 8.30 wiecz.

Trzeci i ostatni występ

Irail Gadeskow

Genialny tancerz rosyjski

z udziałem swej partnerki

Magdy Bauer

Tancerki klasycznej i charakterystycznej.

Przy fortepianie dyr. Teodor Ryder.

Zupełnie nowy program.

Bilety do nabycia w kasie Sali Koncertowej od godz. 10 — 11 od 3 — 7 wiecz.

Z sądów.

O uszkodzenie cudzej własności

Właściciel tkalni mechanicznej przy ul. Lipowej pod nr. 60, Władysław Włodarski, zaskarżył Uszera Herszkowicza z art. 547 o uszkodzenie cudzej własności, wyrażające się w tem, iż Herszkowicz, do spółki z mechanikiem Brzezińskim wziął od niego część motora do reperatury i samowolnie zatrzymał, wobec czego tkalnia stanęła i wybuchł strejk robotników. Sędzia I okręgu skazał Herszkowicza na 10 tys. mk. Od wyroku tego obie strony apelowały do Sądu okręgowego, który zmienił kwalifikację przestępstwa i ponieważ Herszkowicz tłamał się, iż sprzedał motor Włodarskiemu, który zapłacił mu pół miliona na rachunek sumy sprzedanej, a sto tys. zatrzymał ponieważ część motora, t. zw. rotor, nie funkcjonował. Sędzia okręgowy Kamiński skazał Herszkowicza na 5 tys. mk. i zwrot rotora.

Nominacja.

Pełniący obowiązki sędziego śledczego przy łódzkim sądzie okręgowym p. B. Jelenkiewicz mianowany został podprokuratorem w Pińsku.

Ze świata.

1) Ilość samochodów na świecie. Automobilowa izba handlowa Stanów Zjednoczonych podaje, że w b. r. znajduje się w ruchu następująca ilość samochodów w głównych państwach: Stany Zjednoczone 9.211.295, Anglia 420.000, Kanada 403.111, Francja 292.500, Australia 78.000, Niemcy 750.000, Włochy 85.500.

2) Katastrofa podczas wyścigów samochodowych. Znanego sportowca francuskiego Boillet niegdyś katastrofie podczas wyścigu samochodowego w okolicy Snaa. Wskutek rozmokniętego terenu nie mógł on mianowicie opanować swego wozu wyścigowego, pędzącego z szybkością 120 kilometrów, tak, że samochód wpadł na drzewo. Boillet zламаł szcegę i odniósł ciężkie obrażenia na całym ciele, szofer zaś zginął na miejscu.

3) Polski statek emigracyjny. Donoszą z Nowego Jorku, że amerykański parowiec „New York” został sprzedany rządowi polskiemu i będzie służył do transportu polskich wychodźców do Ameryki.

4) Morski port litewski. Litewska komisja pod przewodnictwem dyrektora dróg wodnych inżyniera Szimofukasa badała litewskie wybrzeże nad morzem północnym od granicy Kłajpedy aż do granicy lotewskiej. Obrano dwa punkty odpowiednie na założenie portu morskiego. Naprzód ma być urządony port rybny koło Pałagi, by udzielić w sposób konieczny poparcia przemysłowi rybnemu. — Roboty te mają się rozpocząć w najbliższym czasie.

5) Pałac Ptolomeuszów. Przewidując nowe muzeum hydrobiologiczne w Aleksandrii natrafili robotnicy na starą ulicę rzymską z bazaltu, szeroką na sześć metrów. Nadto wykopano kolumnadę pałacu i znakomitą mozaikę przedstawiającą partery, hyjeny, gązle oraz mityczne zwierzę, pół lwa a pół ptaka. — Wedle opinii poważ naukowych są to części pałacu królewskiego, który tam zbudowali Ptolomeusze w drugim stuleciu przed Narodzeniem Chrystusa.

6) Filantropia angielskich lekarzy. Najznakomitsi lekarze i operatorzy chirurgicy Londynu przystąpili do założenia także stowarzyszenia, które umożliwiłoby średnio zamożnej pu-

blężności operacje wykonywane przez sławnych chirurgów po odpowiednio niższych cenach. Członkowie wymienionego stowarzyszenia zobowiązali się płacić roczną wkładkę, która wynosi dla nie-mających z dochodem poniżej 20 funtów szterlingów jednego szylinga, dla pozostałych zaś z dochodem do 400 funtów 30 szylingów rocznie. W zamian za to muszą kliniki i sanatoria przyjmować pacjentów, a lekarze wykonywać potrzebne operacje. Jak obliczone, przy miljonie członków wyniosą dochody tego filantropijnego stowarzyszenia milion dwieście tysięcy funtów szterlingów. Z tego domy zdrowia otrzy-mają 750 tysięcy, personel pielęgniarski 90 tysięcy, zaś operujący lekarze tylko 120 tysięcy funtów szterlingów. Stowarzyszenie to rozpoczyna swą filantropijną działalność 1 października b. roku.

7) Narodziny na pełnym morzu. W zeszłym roku urodziło się na oceanie więcej dzieci, niż w jakimkolwiek innym czasie, a odcisk się prowadzi na okrętach rejestry narodzin. Wedle wy-kazów urzędowych urzałe w 1920 r. na samych tylko statkach angielskich 276 dzieci światło dzienne na pełnym

morzu. W r. 1918 urodziło się na statkach podczas podróży do Anglii i z Anglii tylko 68 dzieci. W 1919 pod-niosła się ta liczba do 151.

Jeden z urzędników linii Canarda oświadczył współpracownikowi jednej z gazet londyńskich, że dzieci urodzo-ne na morzu można z pewnym uprzed-zeniem przewidywać dzięki szczęśliwej, sładki, urządzanej z tej okazji na statkach dochadzka przesiedleń do 100 fun-tów szterlingów, a czasem i wyżej. Wskazał również dziecię przychodzą na świat w międzypokładzie; nie brak jed-nakże i kłopot z pierwszą kajuty, któ-ro wybrali się w podróż morską spe-cjalnie w tym celu, by odbyć poród na statku. Dziecko angielskich rodziców, które przyszło na świat na okrę-cie angielskim, jest uważane, jako uro-dzone w Anglii, bez względu na to gdzie się okręt wówczas znajdował.

Prof. F. HALPERN
wznowił lekcje
wyższej gry fortepianowej.
Zapisy: od 3-5. Sienkiewicza 20.

Która firma

lub cichy współnik dostarczy w komis towarów męskich, damskich i wszelkiej manufaktury na hurtownie i detalicznie sprzedaż. Mam dobrze zaprowadzony interes w bardzo ożywionej części miasta Poznania. 255-2 T. Przybyłowicz, Poznań, ul. Szamarskiego № 1, parter na lewo.

Jakubowicz Abram zebrał paszport niemiecki, rodzinny wyd. w Łodzi oraz metrykę urodzenia. 314-3

Zgubiono portfel z pie-niędziejami oraz dokumentami, na imię Czesława Matuszewskiego. Proszę o zwrot dokumentów: Ogrodowa 24. 104-3

W lokalu zimowym
SCALA
Dyr. S. KUPERMAN.
Dzisiaj ostatni dzień. Program nr. 9.
Jutro premiera.

Dom Handlowo-Ekspedycyjny
„KOSMOS”
Kaftal, Szulberg i Keller
Spółka z ogr. odpowiedzial.
Łódź, Sienkiewicza № 13, tel. 566
przyjmuje wszelkie transporty SAMOCHODAMI do Warszawy i dostarcza 2 razy dziennie w ciągu 8-n godzin

Kasyno Zoppoty
11085-3
Wojne miasto Gdańsk.
OTWARTE PRZEZ CAŁY ROK
Baccarat
Roulette
Cercle prive
Minimum 10 M. Maximum 6000 M.
Koszty podróży ze Swinemünde do Zoppot luksusowymi statkami Północno-Niemieckiego Lloydu zostają zwrócone nowowstępującym członkom za przedstawieniem bilietu.
Informacji co do podróży (bez trudności paszportowych) kolejną, statkiem, statkiem napowietrznym jak również określonych praw gry udziela

Kasyno Zoppoty

Wspólnik
z kapitałem 8-10 milj. marek poszukiwany do pierwszorzędnego interesu branży manufakturowej (Hurt i Detal). Piękny lokal w centrum. Tylko poważne oferty pod „A. M.” do admin. „Głosu” Piotrkowska 106. 266-3

Konkurencja.
o 50 proc. taniej. Wschodnia 49, poprz. ofi. II p. Pracownia za-patrzona w najnowsze modele, oraz z własnym towarem na sezon jesienny i zimowy okrycia damskie i suknie.

Szukam spółnika
z kapitałem lub towarem dla powiększenia interesu manufakturowego we frontowym sklepie w najlepszym punkcie miasta. Oferty pod „Towar-capital” w Adm. „Głosu Polskiego” 344-1

Sprzedajemy i kupujemy
różne worki nowe i używane i płótno kutowe po cenach przystępnych. Wolborska № 10 D Serman i Horowitz. 204-3

PRENUMERATA:
Miesięcznie M. 230.- Kwartalnie Mk 675.- Za jedno szenie dopłaca się Mk. 20.- miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 300.- Kwarta nie 900.- azeranick Mk. 4 00.- miesięcznie

Dzisiaj ostatni dzień. Program nr. 9.
Jutro premiera.

Dziewczyna
do sprzątania, umiejąca też gotować, do jednej osoby stale lub na pół dnia potrzebna ul. Anny 21 m. 10. 338-3
Zgubiono
portfel zawierający paszport niemiecki wyd. w Łodzi na im. Mendla Krupka, 3100 mk. gotówką i fotografię. Proszę o zwrot ul. Słowiańska 29, Huta szkłana lub Kieł-bacha 23. 334-3
Paweł Paul Ber
zgubił dokumenty podróży, na przejazd do Zgierza, wydany przez Konsula polskiego w Berlinie z dnia 27 sierpnia Proszę o oddanie powyższego dokumentu do Magistratu w Zgierzu, za nagrodą 500 mk. 224-3

Pianino
prawie nowe do sprze-dania. Senatorska 1 m 9. od godz. 2 pp. 313-2
Sprzedam
sypialnię antyczną ma-choniową, uprząż na ko-nia, magiel pokojowa, oraz inne rzeczy Zielona 39 m 12 od 2-4 190-3

Motor
potrzebny ropowy od 30 do 50 koni. Oferty do „Głosu” sub „J P” 329-3
Poszukuje
2-3-4-ch pokoi z kuch-nią. Pośrednictwo pożą-dane. Zgłaszać się Sienkiewicza 6 Leder. 028-3

Udzielam
lekcji gry fortepianowej Bronisława Sperberowa ul. Zawadzka 9/14. 933-6
Sweatry
czysto wełniane w ład-nych kolorach, szate, pończochy w wielkim wyborze Petersilge i Szmolke Piotrkowska 93. 912-5

Ogłoszenia drobne
A.A. Kupuję meble, dy-wany, futra, garderobę, bieliznę, maszyny do szycia. Łąznik, Be-nedykta 28 m. 13. 550-24

Intendentura Okręgu Generalnego Łódź
rozpisuje konkurs na sprzedaż:
10 wagonów fasoli brązowej na ryzyko i niebezpieczeństwo dostawcy, następnie 2.000 beczek z łoją, smalcu, 142 faski z marmoladą, 40.000 sztuk worków jutowych zdanych do reperatury, 2 wagony puszek blaszanych nowych z pokrywkami, 3.000 kg. smażal jutowych, 1.000 butelek z na-na, 700 skrzyń drewnianych i blaszanych, 18.000 kg. odpadków zbożowych, stare żelazo i puszkę z konserw (szmęle).
Oferty należyście osteplowane wnosić do Intendentury O. Gen. Łódź, ul. Cegielniana № 13, na ręce Kierownika Wydziału Żywnościowego do dnia 8-go września 1920 r. godz. 10, o której to godzinie nastąpi ewentualnie przetarg ustny.
Do każdej oferty musi być dołączony kwit złożonej w Dziale Kontroli Gospodarczej ul. Gdańska № 49, wadium w ilości 5 proc. od wartości kupna.
Kwity wadium ofert nieuwzględnionych będą wydawane z powrotem tego samego dnia.
Powyższe przedmioty można oglądać w Wojskowym Okręgowym Zakładzie Gospodarczym Dworzec Łódź-Kaliska i Ogrodowa № 35.
Oferty względnie przetarg odbywają się na każdy artykuł osobno w całej ilości lub częściowo.
Intendentura zastrzega sobie prawa niesprzedania, jeżeli by ceny ofiarowane okazały się za niskie. 60-3

Kuszerka Pipkowa, ul. Piotrkowska 132 m. 14, dla pań przyjezdnych pokój. 8-9-10
Kuszerka Nowakowska powroćła Dzielnia 34. 648-10

Goldbium Zofia zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 324-3
orowitz Rejzla zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 250-3
golbe Johan zgubił paszport niem. wydany w Berlinie. 000-3
golbe Emilla zgubiła paszport niem. wydany w Berlinie. 000-2
ewi Róża zgubiła paszport wyd. w Łodzi. Dzielnia 23. 328-3

Reszke Leopold zgubił kartę powołania wyd. przez PKU w Zgierzu. 258-3
Gyohwarg Mozes i Gilt ta zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 200-3
Zawiślak Antoni zgubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Łodzi. 258-3
Zginiął paszport niem. № 612719 wyd. w Łodzi na imię Marianny Gliacholejowej. 306-3
Zginiął paszport zagraniczny wraz z polską wizą na imię Rywik Łajl Lerer, wyd. w Łodzi. 199-3

Krawcowa z dobrą praktyką poszukuje zajęcia w domach prywatnych. Adres: Miłska № 4, m. 15. 149-3
Kuszerka poszukuje zajęcia. Oferty „Z Z” do „Głosu” 346-2

Magiel do sprzedania, Kilińskiego 142 297-2
Odstąpię posadę nauczycielską z mieszkaniem na prowincji za pokój przy rodzinie. Oferty do „Głosu” sub „Nauczycielka” 343-3

Pracownia okryć damskich
Sz. Kaczka
ul. 6-go Sierpnia 10 (Benedykta)
sezon jesienny i zimowy rozpoczęty.

OKAZJA.
Do sprzedania urządzenie zakładu fryzjerskiego.
Ul. 6-go Sierpnia 1. Wiadomość na miejscu od 10-1.
Szani. Klientów proszę o łaskawe zgłoszenie się po zwrot przyborów do 10.IX o tej samej porze.

Szkoła Koedukacyjna
F. KACENELSONOWNY
ul. Cegielniana 23.
Zajęcia rozpoczynają się dnia 4-go września. Zapisy dzieci przyjmują kancelaria codziennie od godz. 11-1 i od 4-6. 298-2
Przy szkole wzorowy Zakład Freblowski!

Zgubiono dokumenty.
bowna Nadziężna zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 16-3
Bell Drejzel zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 276-3